

PROGRAMSKI OKVIR KUĆE LJUDSKIH PRAVA ZAGREB za razdoblje 2022. do 2025. godine

1.1. UVOD

Kuću Ljudskih prava Zagreb (KLJP) osnovalo je 2008. godine šest organizacija civilnog društva (B.a.B.e., CMS - Centar za mirovne studije, Documenta – Centar za suočavanje s prošlošću, GOLJP - Građanski odbor za ljudska prava, UPIM - Udruga za promicanje istih mogućnosti i Svitanje – udruga za zaštitu i promicanje mentalnog zdravlja) s ciljem zaštite i promicanja ljudskih prava i temeljnih sloboda. U 2016. godini CROSOL i Mreža mladih Hrvatske postale su pridružene članice KLJP. Tijekom više od 10 godina postojanja i rada KLJP je prepoznatljiva po svom istraživačkom, zagovaračkom i edukacijskom radu na zaštiti i promociji ljudskih prava.

1.2. VIZIJA

KLJP je organizacija za ljudska prava koja se zalaže za ostvarivanje slobodnog, otvorenog, pluralističkog, demokratičnog, ravnopravnog i inkluzivnog društva utemeljenog na vladavini prava i poštivanju, zaštiti i promociji najviših standarda i normi ljudskih prava i sloboda.

1.3. MISIJA

Provedba istraživanja, monitoringa, javnog zagovaranja, umrežavanja i edukacija u svrhu zaštite, promicanja, razvoja i unapređenja ljudskih prava i temeljnih sloboda sukladno međunarodnim i regionalnim instrumentima za zaštitu ljudskih prava Ujedinjenih naroda i Vijeća Europe, prije svega Međunarodnog pakta o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima, Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima, Europske konvencije o ljudskim pravima i temeljnim slobodama te Europske socijalne povelje (revidirane).

1.4. NAČELA DJELOVANJA

Načela djelovanja KLJP su: neovisnost, demokratski ustroj, neprofitnost i slobodno sudjelovanje u javnom životu.

1.5. PROGRAMSKO USMJERENJE I PROGRAMSKE CJELINE

KLJP je usmjerena na iznalaženje i zagovaranje sustavnih rješenja na izazove kršenja ljudskih prava i izostanak proširenja opsega zaštite i promocije ljudskih prava i to u okviru triju međupovezanih tematskih cjelina (programa): (I) Demokracija i ljudska prava, (II) Pravosuđe i ljudska prava, (III) Društvena uključenost i socio-ekonomska prava

I. DEMOKRACIJA I LJUDSKA PRAVA

Ova programska cjelina objedinjuje područja ljudskih prava, prvenstveno građanska i politička prava, koja su ključna za ravnopravno sudjelovanje svih pojedinaca u slobodnom i otvorenom društvu bez diskriminacije.

Tematska područja obuhvaćena ovim programom a u kojima će KLJP djelovati u idućem razdoblju su: sloboda izražavanja, suzbijanje govora mržnje, medijske slobode, pravo na pristup informacijama, sloboda okupljanja, sloboda udruživanja, branitelji ljudskih prava i civilno društvo, pravo na sudjelovanje u procesima donošenja odluka, ljudska prava u digitalnom okruženju, zaštita zviždača, poboljšavanje nacionalnog institucionalnog okvira za zaštitu i promociju ljudskih prava te *human rights city* koncept.

II. PRAVOSUĐE I LJUDSKA PRAVA

Ova programska cjelina obuhvaća područja ljudskih prava koja su bitna za vladavinu prava, pravo na pošteno suđenje i ostala procesna prava te unapređivanje prava i položaja marginaliziranih društvenih skupina u pravosudnim procesima.

Tematska područja obuhvaćena ovim programom a u kojima će KLJP djelovati u idućem razdoblju su: vladavina prava, pravo na pristup pravosuđu i besplatna pravna pomoć, prava žrtava, prava osumnjičenika i okrivljenika te prava osoba lišenih slobode, maloljetničko sudovanje i suzbijanje zločina iz mržnje.

III. DRUŠTVENA UKLJUČIVOST I SOCIO-EKONOMSKA PRAVA

Ova programska cjelina doprinosi osiguranju progresivne realizacije te iznalaženja najboljeg načina primjene mjera u osiguranju zaštite, poštivanja i ispunjenja ekonomskih i socijalnih ljudskih prava.

Tematska područja obuhvaćena ovim programom a u kojima će KLJP djelovati u idućem razdoblju su: borba protiv siromaštva i socijalne isključenosti, pravo na obrazovanje, građanski odgoj i obrazovanje, adekvatni životni standard, pravo na zdravlje, prava osoba starije životne dobi, ratifikacija (Europske socijalne povelje-revidirane) i ispunjavanje međunarodnih obveza u području socioekonomskih prava.

1.6. METODE DJELOVANJA

Metode kojima se Kuća Ljudskih Prava služi usmjerene su ispunjavanju ciljeva pojedinih programa, a kumulativno i ostvarenju misije organizacije. Kroz aktivnosti **istraživanja** i **monitoringa**, Kuća Ljudskih Prava ima za cilj postati resursni centar koji posjeduje relevantne podatke i spoznaje o problemima unutar specifičnih područja ljudskih prava. S druge strane, korištenjem metoda **javnog zagovaranja**, **edukacije**, **suradnje** i **umrežavanja**, navedeni se resursi koriste za osnaživanje postojećih i novih inicijativa i organizacija za ljudska prava, čime Kuća Ljudskih Prava mainstreamiranjem ljudskih prava doprinosi ispunjavanju vlastite misije. Ovako sinergijski postavljena metodologija djelovanja doprinosi očuvanju dosadašnje i istovremenom zagovaranju daljnjeg proširenja razine zaštite i promocije ljudskih prava. Metode djelovanja KLJP sastoji se od pet komplementarnih cjelina: istraživanje, monitoring, javno zagovaranje, edukacija te suradnja i umrežavanje.

I. ISTRAŽIVANJE

KLJP provodi tri vrste istraživačkih aktivnosti: a) kontinuirano istraživanje povreda, problema i izazova u području ljudskih prava za potrebe izrade godišnjeg izvještaja o stanju ljudskih prava u Hrvatskoj, b) provođenje fokusiranih istraživanja o stanju

ljudskih prava u specifičnom području za potrebe izrade tematskih izvještaja o ljudskim pravima i c) provođenje ad hoc istraživanja.

II. MONITORING

KLJP provodi tri vrste monitoring aktivnosti: a) monitoring primjene odredbi odabranih instrumenta međunarodnog prava ljudskih prava, b) monitoring implementacije preporuka međunarodnih tijela za ljudska prava, te c) monitoring primjene odabranih nacionalnih i lokalnih politika u području ljudskih prava. Temeljem monitoring aktivnosti, KLJP izrađuje relevantne izvještaje u sjeni koji se dostavljaju međunarodnim tijelima zaduženima za nadzor primjene instrumenta za ljudska prava, sukladno rokovima za periodično izvještavanje, odnosno izvještaje o primjeni nacionalnih i lokalnih politika u području ljudskih prava. U idućem razdoblju, KLJP će kontribuirati monitoring izvještajima prema međunarodnim mehanizmima, osobito: Rule 9 podnesci, UPR, EC Rule of Law Report, ECRI, CCPR, CAT, ESCR, CERD te SDG. Na nacionalnoj razini, KLJP će, između ostalog, monitorirati implementaciju nacionalnih politika u području ljudskih prava, borbe protiv siromaštva te djelomično u području razvoja civilnog društva i ravnopravnosti spolova.

III. JAVNO ZAGOVARANJE

Aktivnosti javnog zagovaranja najbitniji su element promicanja ljudskih prava shodno čemu KLJP provodi zagovaračke aktivnosti prema donositeljima odluka, institucijama, specifičnim dionicima u društvu te javnosti. Kako bi se ostvarila najviša razina standarda ljudskih prava, potrebno je sustavno i konstruktivno pristupiti sudjelovanju u javnim raspravama o prijedlozima zakona i javnih politika utemeljenih na dokazima i rights-based pristupu. Pritom se istraživačke i monitoring aktivnosti koriste kako bi se dobili adekvatni podaci u svrhu povećanja uspješnosti zagovaračkih akcija. Zagovaračke su aktivnosti obično podijeljene u dvije cjeline: a) izrada *policy* prijedloga, te podnesaka na prijedloge zakona, drugih propisa, akata i javnih politika, te b) organizacija i sudjelovanje na događajima i javnim istupima

IV. EDUKACIJA

Edukacijski programi o ljudskim pravima kontinuirana su aktivnost KLJP od njenog nastanka, koje je provodila samostalno ili u suradnji s drugim organizacijama civilnog društva. Kuća Ljudskih prava provodi dvije vrste obrazovnih aktivnosti, a to su opći programi obrazovanja o ljudskim pravima te specijalizirani programi. U općim programima obrazovanja o ljudskim pravima sudjeluju učenici/ice osnovnih i srednjih škola te studenti visokih učilišta, dok se specijalizirani programi u nekom od područja ljudskih prava provode za ciljne skupine poput nastavnika/ica, organizacija civilnog društva, novinara, sudaca, policijskih službenika, odvjetnika te drugih dionika. Važan aspekt obrazovanja o ljudskim pravima su programi mladih zagovaratelja ljudskih prava i mladih pravika za ljudska prava kojima se osigurava obrazovanje studenata visokih učilišta za rad u organizacijama za ljudska prava.

V. SURADNJA I UMREŽAVANJE

KLJP u svom radu surađuje s organizacijama civilnog društva u Hrvatskoj i inozemstvu, s naglaskom na organizacije članice Kuće ljudskih prava Zagreb te članice Mreže kuća ljudskih prava (Network of Human Rights Houses), ali i ostalim domaćim, stranim i međunarodnim organizacijama i mrežama poput Civic Solidarity Platform, EIN (European Implementation Network) i Legal Expert Advisory Panel (LEAP, mreža stručnjaka iz kaznenog prava i ljudskih prava na EU razini), u INACH mreži (International Network Against Hate), EU Whistleblowing Meter. Osim organizacija civilnog društva, KLJP aktivno radi na umrežavanju i suradnji s tijelima javne vlasti, međunarodnim institucijama i tijelima, uključujući i veleposlanstva, u Hrvatskoj i inozemstvu s ciljem što aktivnijeg zagovaranja unapređenje standarda ljudskih prava u Hrvatskoj.